
Usunne solvaner, mer hudkreft

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

PETTER GJERSVIK

Tidsskriftet

En stor norsk studie bekrefter sammenhengen mellom uheldige solvaner og risiko for melanom og kutant plateepitelkarsinom.

Illustrasjonsfoto: nito100/iStock

Forekomsten av melanom og kutant plateepitelkarsinom øker i Norge og de fleste andre vestlige land. I den norske NOWAC-studien besvarte rundt 170 000 kvinner i perioden 1991–2007 og senere hvert 5–7 år spørsmål om solvaner, sydenreiser, solariumbruk og episoder med solbrennhet [\(1\)](#). Forskerne identifiserte fem solvanemønstre med ulik UV-eksponering gjennom livet. Informasjon om hvem som utviklet hudkreft, ble innhentet fra Kreftregisteret.

Blant kvinner i gruppen med opptil 39 års observasjonstid utviklet 1 252 melanom og 739 plateepitelkarsinom. De med de to mest uheldige solvanemønstrene hadde høyere risiko for begge kreftformene enn dem med lavest UV-eksponering; justert hasardratio var henholdsvis 1,50 (95 % KI 1,28 til 1,75) og 1,44 (1,20 til 1,73) for melanom og 1,51 (1,22 til 1,87) og 1,47 (1,14 til 1,91) for plateepitelkarsinom.

– Denne store studien fra Norge viser en klar sammenheng mellom uheldige solvaner og hudkreft, sier Ingeborg Bachmann, som er professor og avdelingsoverlege ved Hudavdelingen, Haukeland universitetssjukehus. Studien inngår i NOWAC-prosjektet som ble etablert i 1991 om kvinner og kreft, og analysene ble gjort av et sterkt epidemiologisk forskningsmiljø i Oslo.

– Resultatene samsvarer med andre studier som viser en sammenheng mellom episoder med solbrenthet og melanom. De underbygger hudlegers og Kreftforeningens råd om å unngå å bli solbrent, særlig i barneårene. Sunne solvaner er vesentlig for å hindre en videre økning i forekomsten av hudkreft, sier Bachmann.

REFERENCES

1. Lergenmuller S, Rueegg CS, Perrier F et al. Lifetime sunburn trajectories and associated risks of cutaneous melanoma and squamous cell carcinoma among a cohort of Norwegian women. JAMA Dermatol 2022; 158: 1367–77. [PubMed] [CrossRef]

Publisert: 30. januar 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0821

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. juli 2026.